

XÂY DỰNG, CHỈNH ĐỐN ĐẢNG THEO TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH

■ TS. NGUYỄN ANH DŨNG

Học viện Chính trị - Hành chính Khu vực I

Trong quan niệm, nhận thức và hoạt động thực tiễn, Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn khẳng định cách mạng Việt Nam “trước hết phải có Đảng cách mạng”, “Đảng có vững, cách mạng mới thành công”. Chính vì vậy, trong suốt những năm tháng lãnh đạo cách mạng, Hồ Chí Minh luôn dành sự quan tâm đặc biệt đến công tác xây dựng và chỉnh đốn Đảng. Chủ tịch Hồ Chí Minh là người đầu tiên nêu vấn đề chỉnh đốn Đảng. Ngày 18 - 1 - 1949, nói chuyện với Hội nghị cán bộ lần thứ 6 của Đảng, Người nêu lên nhiệm vụ phải chấn chỉnh bộ máy chính quyền, chỉnh đốn các đoàn thể quần chúng và muốn làm được như vậy, trước hết phải chỉnh đốn nội bộ Đảng. Theo quan điểm Hồ Chí Minh, xây dựng và chỉnh đốn Đảng không phải là biện pháp nhất thời, tình thế mà là nhiệm vụ mang tính chiến lược, là công việc mang tính thường xuyên của Đảng, là sự vận động của Đảng trong tiến trình phát triển của cách mạng. Trước lúc đi xa Người dặn lại chúng ta: Việc cần phải làm trước tiên là phải chỉnh đốn lại Đảng, làm cho mỗi đảng viên, mỗi chi bộ đều ra sức làm tròn nhiệm vụ Đảng giao phó cho mình toàn tâm, toàn ý phục vụ nhân dân.

Xây dựng, chỉnh đốn Đảng theo Bác là việc làm thường xuyên bao gồm nhiều việc trong đó có những nội dung chính sau:

Phải giữ gìn Đảng ta thật trong sạch, phải xứng đáng là người lãnh đạo là người đày tớ thật trung thành của nhân dân.

Đảng phải có bản lĩnh chính trị vững vàng, lập trường tư tưởng kiên định, mẫu mực về đạo đức lối sống, có tầm cao trí tuệ để lãnh đạo đất nước vượt

qua mọi khó khăn thử thách và không ngừng phát triển. Giữ cho Đảng trong sạch, phát huy vai trò lãnh đạo, thật sự là người đày tớ trung thành của nhân dân là 3 yếu tố được đặt trong một chỉnh thể theo trật tự logic biện chứng, gắn bó chặt chẽ với nhau, bổ sung làm tiến để cho nhau trong quá trình tồn tại và phát triển của Đảng. Nói về sự trong sạch của Đảng, Bác nhiều lần căn dặn cán bộ, đảng viên phải tu dưỡng đạo đức cách mạng thực hiện cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư, đồng thời phải nghiêm khắc đấu tranh khắc phục biểu hiện của chủ nghĩa cá nhân.

Là một đảng cầm quyền, như Bác đã chỉ rõ, trách nhiệm của Đảng trước lịch sử rất nặng nề. Đảng phải chịu trách nhiệm về sự hưng thịnh hay suy vong của dân tộc. Điều đó tùy thuộc vào đường lối cách mạng đúng đắn, năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu, bản lĩnh chính trị, phẩm chất đạo đức của đội ngũ cán bộ, đảng viên của Đảng.

Đoàn kết là một truyền thống, phải giữ gìn sự đoàn kết thống nhất của Đảng như giữ gìn con ngươi của mắt mình.

Là tổ chức chính trị gồm hàng triệu đảng viên ở khắp mọi miền của Tổ quốc, có nhiệm vụ lãnh đạo cách mạng trong mọi tình huống cực kỳ khó khăn phức tạp, những thử thách quyết liệt, có lúc một mất một còn, Đảng không thể không đoàn kết thành một khối thống nhất.

Đoàn kết thể hiện sự nhất trí trong nhận thức và hành động, trong lời nói và việc làm. Đoàn kết trên cơ sở thống nhất đường lối chính sách, lập trường tư tưởng, kiên định trong mọi tình huống, không

hoang mang, dao động xa rời lý tưởng của Đảng, xa rời đội ngũ.

Đoàn kết thống nhất luôn luôn đòi hỏi Đảng, các tổ chức Đảng và đảng viên giữ nghiêm ý thức tổ chức kỷ luật; nói và làm theo Cương lĩnh, Điều lệ, Nghị quyết, chính sách của Đảng và pháp luật Nhà nước, không được tự do phát ngôn, tự do hành động một cách tùy tiện vô nguyên tắc.

Thực hành dân chủ rộng rãi, thường xuyên, nghiêm chỉnh tự phê bình và phê bình.

Tập trung dân chủ là nguyên tắc trong tổ chức, sinh hoạt và hoạt động của Đảng. Nguyên tắc đó bảo đảm cho khối đoàn kết thống nhất trong Đảng luôn được giữ vững. Nội dung cơ bản của nguyên tắc này là phát huy cao độ dân chủ, tính độc lập sáng tạo của mỗi cán bộ, đảng viên, mỗi cấp ủy và cơ sở đảng, tạo nên sức mạnh tập trung thống nhất của toàn Đảng, toàn dân. Tập trung không đối lập với dân chủ, mà trái lại là điều kiện thuận lợi cho dân chủ được phát huy. Trong sinh hoạt Đảng cũng như mọi hoạt động của cuộc sống, mỗi người đều tự do phát huy tính chủ động, sáng tạo của mình, thực hiện tốt đường lối chính sách, pháp luật của Đảng và Nhà nước. Bác dạy phải thực hiện dân chủ rộng rãi trong Đảng. Dân chủ trong việc xây dựng, ban hành các chỉ thị, nghị quyết, chính sách, pháp luật. Các cấp bộ đảng lấy ý kiến của các cán bộ, đảng viên, các tầng lớp nhân dân vào việc xây dựng nghị quyết, tổ chức thực hiện nghị quyết trong cuộc sống, trong sinh hoạt cấp ủy, bảo đảm thật sự dân chủ, công khai, cởi mở bình đẳng trong sinh hoạt đảng. Dân chủ giữa cấp dưới và cấp trên, giữa các thế hệ. Thực hiện dân chủ trên mọi lĩnh vực chính trị, tư tưởng, kinh tế, văn hoá cũng như trong lao động sản xuất, sinh hoạt hàng ngày. Kết hợp hài hoà cả hai hình thức dân chủ trực tiếp và dân chủ gián tiếp trong tổ chức sinh hoạt Đảng.

Về tự phê bình và phê bình, Bác Hồ chỉ rõ: tự phê bình và phê bình là việc làm thường xuyên như người ta cần rửa mặt hằng ngày, nếu không, những vết bẩn trên mặt không biết, không được gột rửa, cũng như những khuyết điểm thiếu sót không được

nhận ra để khắc phục thì bệnh càng nặng hơn. Tự phê bình và phê bình là công việc thiết thực, nhằm làm trong sạch Đảng, bảo vệ Đảng ngăn chặn kịp thời những thiếu sót của cán bộ, đảng viên.

Đảng cần phải có kế hoạch thật tốt để phát triển kinh tế và văn hoá, nhằm không ngừng nâng cao đời sống của nhân dân.

Với lòng yêu nước, thương dân vô hạn, Bác luôn luôn hướng về dân, chăm lo cho dân từ tương, cà, mắm, muối, học hành, chữa bệnh đến cuộc sống độc lập tự do hạnh phúc, văn minh tiến bộ, Bác viết trong Di chúc: Nhân dân lao động ta ở miền xuôi cũng như miền núi, đã bao đời chịu đựng gian khổ, bị chế độ phong kiến và thực dân áp bức bóc lột, lại kinh qua nhiều năm chiến tranh. Tuy vậy, nhân dân ta rất anh hùng, dũng cảm, hăng hái, cần cù. Từ ngày có Đảng, nhân dân ta luôn luôn đi theo Đảng, rất trung thành với Đảng. Do vậy Bác căn dặn Đảng ta nói chung, từng cán bộ, đảng viên nói riêng ở mỗi cương vị cụ thể của mình phải thường xuyên chăm lo cải thiện đời sống cho nhân dân.

Đối với những người đã dũng cảm hy sinh một phần xương máu của mình (cán bộ, binh sĩ, dân quân, du kích, thanh niên xung phong...) Đảng, Chính phủ và đồng bào phải tìm mọi cách làm cho họ có nơi ăn chốn ở yên ổn, mở những lớp dạy nghề thích hợp để họ có thể dần dần tự lực cánh sinh.

Đối với các liệt sĩ mỗi địa phương (thành phố, làng, xã)... cần xây dựng vườn hoa và bia tưởng niệm ghi sự hy sinh anh dũng của các liệt sĩ, để đời đời giáo dục tinh thần yêu nước cho nhân dân ta. Bác chỉ rõ, chính quyền địa phương phải chăm sóc giúp đỡ vợ con liệt sĩ "quyết không để họ bị đói rét". Đối với những chiến sĩ trẻ tuổi trong các lực lượng vũ trang, thanh niên xung phong, Đảng và Chính phủ cần chọn những người ưu tú, đào tạo thành những cán bộ có kỹ thuật giỏi, tư tưởng tốt, lập trường cách mạng vững chắc. Đó là đội quân chủ lực trong công cuộc xây dựng thắng lợi chủ nghĩa xã hội ở nước ta. Đối với phụ nữ, Bác dặn: Đảng và Chính phủ phải có kế hoạch thiết thực để bồi dưỡng, cân nhắc và giúp đỡ để...

(xem tiếp trang 52)

thần chung của xã hội thông qua một lực lượng vật chất ví như một tổ chức cách mạng, đã chưa thực sự đánh giá đúng vai trò của nhận thức cũng như hoạt động con người để cải tạo thế giới - điều luôn được chủ nghĩa Mác nhấn mạnh.

Thực tế là, lý tính khoa học, sức mạnh của tri thức con người là không thể phủ nhận, nó đã đưa đến nhiều thay đổi trực tiếp về đời sống của con người. Khoa học và công nghệ đã thực sự thúc đẩy sự gia tăng của cải vật chất, nâng cao đời sống con người. Việc khoa học đang trở thành lực lượng sản xuất trực tiếp là một đặc trưng cơ bản của nền sản xuất hiện đại, đồng thời cũng chứng tỏ rằng khoa học công nghệ ngày càng gắn bó và đóng vai trò quan trọng đối với sự phát triển của xã hội.

Bởi thế, thế hệ trẻ cần nhận thức đúng, cân đối vai trò của yếu tố duy lý và phi duy lý trong tư duy. Muốn cải tạo đời sống xã hội, con người không thể chỉ thuần túy bằng tư duy duy lý, bằng sự phát triển của khoa học kỹ thuật vì đương nhiên, có những bí ẩn nằm sâu trong đời sống nội tâm, tinh thần con

người thì nhiều khi lý trí cũng khó tiếp cận và lý giải nhưng không vì lẽ đó mà ta phủ nhận vai trò của lý trí. "Tri thức là sức mạnh", mỗi cá nhân, đặc biệt thế hệ thanh niên, sinh viên hơn ai hết cần phải ý thức về điều này. Họ cần phải không ngừng học tập, rèn luyện, nghiên cứu, ứng dụng những thành tựu của khoa học công nghệ vào sản xuất, vào cuộc sống để cải tạo, nâng cao đời sống con người, góp phần vào thành công của sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước. Mặt khác, họ cần hiểu rằng, đời sống tinh thần, nội tâm của mỗi cá nhân con người là vấn đề cần quan tâm song song cùng đời sống vật chất. Bởi thế, sự kết hợp hài hòa, cân đối giữa lý trí và tình cảm là việc làm cần thiết cho sự phát triển đầy đủ, toàn diện của tồn tại người. Nhận thức được điều này, chúng ta phải tránh điều mà đạo đức học hiện sinh chưa đúng: tuyệt đối hóa vai trò của các yếu tố phi duy lý, phủ nhận vai trò của lý trí, để cao việc giải phóng đời sống tinh thần cho mỗi cá nhân con người nhưng chưa nhận thấy cần phải nâng cao đời sống vật chất dựa trên sự phát triển của khoa học công nghệ. ■

XÂY DỰNG, CHÍNH ĐỐN ĐẢNG... (tiếp trang 19)

...ngày thêm nhiều phụ nữ phụ trách mọi công việc kể cả công việc lãnh đạo. Đối với thanh niên, Bác dặn: Đảng cần phải chăm lo giáo dục đạo đức cách mạng cho họ, đào tạo họ thành những người thừa kế xây dựng chủ nghĩa xã hội vừa "hồng" vừa "chuyên". Bồi dưỡng thế hệ cách mạng cho đời sau là một việc làm rất quan trọng và cần thiết.

Bác dặn Đảng ta phải chăm nom cụ thể, chu đáo đến mọi người thuộc các tầng lớp nhân dân, không sót một ai. Bởi lẽ cách mạng là sự nghiệp của nhân dân và mang lại hạnh phúc đích thực cho nhân dân. Bác dặn cùng với việc phát triển kinh tế, Đảng phải có kế hoạch xây dựng lại thành phố và làng mạc đẹp đẽ hơn, đàng hoàng hơn... khôi phục và mở rộng các ngành kinh tế. Phát triển công tác vệ sinh, y tế. Sửa đổi chế độ giáo dục cho phù hợp với hoàn cảnh mới...

Hơn lúc nào hết, vấn đề xây dựng và chỉnh

đốn Đảng hiện nay được đặt ra một cách vô cùng cấp thiết. Để thực hiện thắng lợi Nghị quyết Đại hội XI và Nghị quyết Hội nghị Trung ương 4 (khóa XI) cần phải: Tăng cường xây dựng Đảng về chính trị. Nâng cao chất lượng công tác tư tưởng, lý luận rèn luyện phẩm chất đạo đức cách mạng, chống chủ nghĩa cá nhân, tiếp tục đổi mới kiện toàn tổ chức bộ máy của Đảng và hệ thống chính trị trên toàn tổ chức cơ sở đảng, và nâng cao chất lượng Đảng viên. Đổi mới công tác cán bộ, coi trọng công tác bảo vệ chính trị nội bộ, đổi mới nâng cao hiệu quả công tác điều tra giám sát và đổi mới phương thức lãnh đạo của Đảng. Đặc biệt đẩy mạnh thực hiện Nghị quyết Hội nghị Trung ương 4 (khóa XI). Một trong những giải pháp quan trọng là đẩy mạnh cuộc vận động "Học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh" và vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng, chỉnh đốn Đảng vào thực tiễn cuộc sống. ■